

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **Ing. J. M.**, zastoupený JUDr. Hanou Sayehovou, advokátkou se sídlem Sokolská třída 49, Ostrava – Moravská Ostrava a Přívoz, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem ul. 28. října 117, Ostrava – Moravská Ostrava a Přívoz, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 11. 2014, č. j. 58 A 36/2012 - 37,

t a k t o:

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 11. 2014, č. j. 58 A 36/2012 - 37, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 11. 2014, č. j. 58 A 36/2012 - 37, byla zamítnuta žaloba, kterou se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje (dále jen „krajský úřad“) ze dne 4. 6. 2012, č. j. MSK 48028/2012, jímž bylo změněno (částečně upravena formulace výroku) rozhodnutí Magistrátu města Frýdek - Místek (dále jen „magistrát“) ze dne 2. 3. 2012, č. j. MMFM 25984/2012, kterým byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupků podle ust. § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o provozu na pozemních komunikacích“), a podle ust. § 22 odst. 1 písm. j) a písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Těchto přestupků se stěžovatel dopustil tím, že dne 6. 5. 2011 na místní komunikaci u budovy hasičské zbrojnice ve Starém Městě řídil vozidlo Škoda Felicia Combi pod vlivem alkoholu a při otáčení nedbal zvýšené opatrnosti a narazil levou přední částí vozidla do plechových vrat hasičské zbrojnice a tím, že dne 29. 10. 2011 na silnici II/477 ve Starém Městě řídil uvedené vozidlo a neměl u sebe osvědčení o registraci vozidla a řidičský průkaz, který mu byl dne 6. 5. 2011 zadržen z důvodu spáchání prvního přestupku.

Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že stěžovatel v žalobě poukazoval pouze na nesprávně uvedené datum svého narození v přestupkovém řízení a teprve u ústního jednání popřel spáchání tvrzeného skutku. Krajský soud uznal, že v přípise o zahájení přestupkového řízení a předvolání k ústnímu jednání magistrát uvedl chybné datum narození stěžovatele, ale toto pochybení neshledal natolik závažným, aby bez dalšího založilo důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí. Správnímu řízení předcházelo trestní řízení, které vyústilo v postoupení věci magistrátu, neboť skutek, z jehož spáchání byl stěžovatel podezřelý, nebyl shledán trestným činem. Stěžovatel si tedy musel být vědom toho, že přestupkové řízení bylo zahájeno vůči jeho osobě. Navíc se dostavil na magistrát za účelem nahlédnutí do spisu, aniž by k tomu byl vyzván a aniž by zpochybnil zákonnost zahájeného správního řízení. Podle krajského soudu by zrušení rozhodnutí z uvedeného důvodu a v daných souvislostech představovalo bezdůvodný formalismus. Námitku, ve které stěžovatel popřel spáchání tvrzeného skutku, vznesenou u soudního jednání, krajský soud vyhodnotil jako opožděnou s ohledem na ust. § 72 odst. 1 s. ř. s.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost. V kasační stížnosti uvedl, že krajský soud se měl zabývat námitkou vznesenou u soudního jednání, v níž popřel způsobení tvrzené dopravní nehody, resp. požití alkoholu před jízdou. Tato námitka byla stručně obsažena již v žalobě a při jednání byla pouze blíže rozvedena. Stěžovatel dále vytýkal krajskému soudu, že se nezabýval námitkou, zda byla na předmětný skutek aplikována ustanovení relevantní předpisů ve znění účinném pro projednávanou věc. Zejména poukázal na ust. § 22 zákona o přestupcích a ust. § 125c zákona o provozu na pozemních komunikacích. Stěžovatel rovněž namítal, že v oznámení o zahájení správního řízení a v předvoláních k ústnímu jednání uvedl magistrát nesprávné datum jeho narození. Správní orgány se tak dopustily nepřesné identifikace osoby obviněné ze spáchání přestupku, což stěžovatel považuje za dostatečně závažnou vadu, aby založila důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v ust. § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval stížní námitkou, že nebyly řádně vypořádány všechny žalobní námitky, tedy námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Jak vyplývá z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal soud za prokázaný a jak posoudil skutečnosti mající pro věc zásadní význam. Pokud rozhodnutí soudu v odůvodnění nereflektuje na námitky a zásadní argumentaci, o kterou se žaloba opírá, má to za následek jeho nepřezkoumatelnost. K tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75 (všechna rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publ. pod č.

787/2006 Sb. NSS, je rozsudek nepřezkoumatelný, pokud krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu opomene přezkoumat jednu ze žalobních námitek. Obdobně i Ústavní soud zdůraznil, že požadavek kvalitního a vyčerpávajícího odůvodnění soudního rozhodnutí je jedním z principů představujících neopominutelnou součást práva na spravedlivý proces a vylučujících libovůli při rozhodování (viz nálezy ze dne 3. 2. 2000, sp. zn. III. ÚS 103/99 ze dne 28. 8. 2001, sp. zn. I. ÚS 60/01, dostupné na <http://nalus.usoud.cz>). Povinnost řádným a přezkoumatelným způsobem odůvodnit rozhodnutí soudu „nelze chápat tak, že musí být na každý argument strany podrobně reagováno. Na druhou stranu, jestliže jsou v projednávané věci vzneseny závažné právní argumenty, je třeba, aby se s nimi soud vypořádal“ (nález ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08).

Stěžovatel v kasační stížnosti předně vytýkal krajskému soudu nevypořádání námitek, v níž stěžovatel popíral spáchání uvedeného přestupku, která byla podle jeho názoru obsažena již v žalobě a u jednání byla pouze rozvedena.

Protože žaloba obsahovala, vedle tvrzení poukazujícího na nesprávně uvedené datum stěžovatelova narození v přestupkovém řízení, i argumentaci, že stěžovatel nespáchal tvrzený skutek, resp. nepožil před jízdou alkohol, Nejvyšší správní soud se zabýval otázkou, zda tuto argumentaci lze považovat za řádně uplatněný žalobní bod či nikoliv. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudky rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, publ. pod 2162/2011 Sb. NSS, ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS, a rozsudek ze dne 27. 10. 2004, č. j. 4 Azs 149/2004 - 52, publ. pod č. 488/2005 Sb. NSS), představuje žalobní bod vymezení skutkových i právních důvodů tvrzené nezákonnosti nebo procesních vad správního rozhodnutí tak, aby bylo zřejmé, v jaké části a z jakých hledisek se má soud věcí zabývat. Žalobní bod musí obsahovat skutková a právní tvrzení ohledně nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Ne každé žalobcovo tvrzení je však nutno považovat za samostatný žalobní bod a je na soudu, aby zkoumal, zda konkrétní tvrzení představuje vymezení samostatných důvodů namítané nezákonnosti. Uplatní-li žalobce po uplynutí lhůty pro podání žaloby zcela nová tvrzení k důvodům nezákonnosti napadeného správního rozhodnutí, která nebyla v žalobě obsažena, a to ani v obecné rovině, není soud oprávněn se těmito tvrzeními zabývat (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2013, č. j. 8 Afs 75/2012 - 46). Je-li však v průběhu řízení o žalobě uplatněna argumentace, kterou jsou v žalobě obsažené obecně formulované námitky konkretizovány, nelze je považovat za nova, která by bylo možno bez dalšího možno odmítnout jako opožděná (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2011, č. j. 2 As 119/2011 - 67).

V daném případě stěžovatel v žalobě uvedl: „Z tohoto důvodu (pochybení správních orgánů spočívající v uvedení nesprávného data narození stěžovatele – pozn. soudu) nepovažuji za nezbytné v této části řízení podrobně rozebírat a prokazovat skutečnost, že jsem jednak dopravní nehodu nezpůsobil, jednak že jsem před jízdou alkohol nepožil.“ Podle Nejvyššího správního soudu citovaná věta obsahuje jednak námitku, že stěžovatel dopravní nehodu, tj. skutek, který je mu kladen za vinu, nezpůsobil, a jednak námitku, že před jízdou, při níž došlo k nehodě, nepožil alkohol. Dále je v této větě výslovně uvedeno, že s ohledem na specifikované okolnosti stěžovatel nehodlá v této fázi řízení o žalobě tyto námitky dále konkretizovat.

Z obsahu žaloby bylo tedy možno podle Nejvyššího správního soudu jednoznačně dovodit, v jaké části a z jakých hledisek se má soud věci zabývat, zejména s ohledem na konkretizaci žalobního bodu při ústním jednání dne 19. 11. 2014 stalo. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že řízení před krajským soudem je ovládáno zásadou ústnosti a zásadou projednací, jež vyplývá z čl. 96 odst. 2 Ústavy České republiky a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2008, č. j. 7 Afs 1/2008 - 84). Pravidlem tedy je, že v řízení před krajským soudem je vždy nařízeno jednání (§ 49 odst. 1 s. ř. s.) s výjimkou situací, v nichž rozhodnutí bez jednání sami účastníci shodně navrhli nebo s ním souhlasí (§ 51 s. ř. s.) a situací uvedených v ust. § 76 s. ř. s. Není vyloučeno, že žalobce uvede v žalobě žalobní body pouze v hrubých obrysech a vyčerpávající argumentaci si ponechá až na jednání před krajským soudem, kde žalobní body podrobně rozvede a uvede konkrétní důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí. Tento postup nelze bez dalšího považovat za opožděné uplatnění žalobních bodů. Uplatnil-li tedy stěžovatel při jednání krajského soudu podrobnější argumentaci k žalobnímu bodu obsaženému v žalobě, měl se krajský soud s touto argumentací vypořádat, což se však nestalo. Krajský soud proto pochybil, když uvedenou argumentaci vyhodnotil jako opožděnou a s odkazem na ust. § 72 s. ř. s. se jí odmítl zabývat.

Výše uvedené lze obdobně vztáhnout i ke stížnému bodu, ve kterém stěžovatel vytýkal krajskému soudu, že nezabýval otázkou, zda byla na předmětný skutek aplikována ustanovení relevantních právních předpisů ve znění účinném pro projednávanou věc. Tato námitka sice nebyla obsažena v žalobě, ale podle protokolu o jednání ze dne 19. 11. 2014 ji stěžovatel uplatnil u jednání před krajským soudem. I přes to, že námitka byla v řízení o žalobě uplatněna, krajský soud se o ní vůbec nezmínil. Pokud by krajský soud dospěl k závěru, že se jí z relevantních důvodů nemůže zabývat, např. z důvodu opožděnosti, nebo ji shledal nedůvodnou, byl povinen důvody, které jej k takovému závěru vedly, v odůvodnění napadeného rozsudku uvést (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS, jakož i navazující judikaturu).

Vypořádání výše uvedených námitek je stěžejní pro závěr, zda stěžovatel spáchal či nespáchal předmětný skutek, resp. zda správní orgány postupovaly podle účinné právní úpravy. Z tohoto důvodu se nelze meritorně zabývat dalšími stížními námitkami.

S ohledem na výše uvedené vady v řízení před krajským soudem Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, a proto napadený rozsudek krajského soudu podle ust. § 110 odst. 1 věta první s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, ve kterém krajský soud výše uvedené vady napraví (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

O kasační stížnosti bylo rozhodnuto bez jednání postupem podle ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. března 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu